

چارشانبيا — ۱۵ شباط ۱۹۲۸

جلد : ۹

بشنجی سنه — نومرو ۱۰۴

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام
پوردی یاننده کی بناده
خصوصی دائره

صاحب و مدیری
محمد مسیح

ملی مخبر

آبونه شرطی : ۱ سنه لکی ۲۵۰
آلتی آباغی ۱۲۵ ، فوق العاده
نسخه لرایچون ۳۰۰ و ۵۰۰
غروشد .

مجموعه مزه یثنتجه طبیعی تنسیب
ایدله بن از لر اعاده ایدلمز .

هر آیک برنجی داوره بشنجی کونلری هیقار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، صرئی مجموعہ در .

مابعد الطبیعه

صرك تقييد

[الفكرى]

۱۲

۱ — كوروياوركه، ملك باشلانغيجي وكا ملك يارايلاشي حنده كي عومى تقييد، يا مادي ويا روحاني [۱] اولقي اوزره ايكي مذهبه ايضاح ايديشدر. روحاني مذهبكر، داه زياده انتقادي يعني آرزوق ديني مذهبدر. دليلري يالكز منطقدر. وعقلك عجزىدر، بوزر سببىر حادثه وغازى برفمل كورك ايستمه ديكري ايچين، بالخاصه، اخلاق يعني بشرى منفعتله ملك نظامى ايچين بر آلهك وجودى ضرورى عداشدر. وبو آله، حقيقتده، فكر وازطاك طاميش اولديني بر كبريا دليل، منطق، نولم ايديشه سنك، استقبال قورقوسنك وجوده كتيرديكي مغل وحاكم بر آلهدر. [۲] بو جود ابتدائى قومله مائد تقييدرك وبالخاصه اساطيرى ذهنتلرك و اساطيرك بر استطاليسى نهايت دينلرله تباير ايدوب مشبه دن

[۱] بو تعبيردن ماده جيلرك خارجنده قابوب الومى قبول ايتش اولان تكميل فلسفه مسلكلرني قصد ايدويوز.

[۲] غوبو، فلسفه قلموسنده «آله» كلمه ايچين شو ايضاحلري ورمكدهدر: «آله»، وجود بارى = être supreme ده وجود بارى مختلف فلسفه سيستملرند باشقا باشقا طرزده تاني اولونمشدر. آله يا متعالدر. يعني عالدين ماده فرقى وماده به قاندر وياخود ماده ملك عينيدير. وبناء عليه عايله مندرجدر (وجوديه). بوسوك تقد برده آله عالدين، شوبلا تفریق اولوناييلير: عالم متعدد عنصرلرك بر مجموعه سى ايكن، آله برده، سبنوزا مسلكنده آله حامل طبيعت = Nature naturante و عالم ايسه معمول طبيعت = N. na. saturee. روايتونه نظر آله، ملك روحىدر.

طبيعى احيا ونحرلك ايدن عقل وجس ايله متصف بر مبدعدر. مع مايفه بوتون مسلكلره نظر آله: خلقت وحدت مبدئي اولان بر وجوددر. يالكز الحاد مسلكنه كوره: هيچ بر وحدت مبدئي موجود ديكلدر. اكر بويه بر مبدأ وارسه او، بر وجود دكيل بلكه مجرد بر مفهومدر.

موقعى آلمش، و آراتق «جميكت آدمى»، اوش اولور فرد مكي اجتماعى وارلنك ضيايى، معنوى حيايله، عمدسى بو جميت دويغوسيدر.

ذاتاً «عصريلك» ماصرو مديني كندى حرمزه تمثيل ايتك، ديكر تعبيرله مدنى حياى كندى نوبنلگمزه آشيلا مندر. يوقسا كندى بنلگمزي، كندى حرمجزي قايب ايتك ديك ديكلدر.

بوكون بزه اكسك اولان باشليجه سجيده بودر. انقلابك اولادى اولو، بوكوني فردلرده انكشاف ايتسي لازم كان ملك قدسى تمايل، انقلاب ترييه سنك فردلر تلقين ايتسي لازم كان ايلك هدف بودويغو اولمليدر.

جميت دويغوسى ديديكيم بو درونى ميدير كه عصرى بر جميته منسوب اولان فردك اك باشلى سجييه سنى تشكيل ايدر. معاصر مديني تمثيل ايدن جميتلرده فردلر فاصيل درين بر تعصب ايله ملتيرلرني بنسهرلر، كندى جميتلرنيه مذهبيله افتخار ايدرلرله بزهده عيني حركت انكشافى، عيني دويغونك روحلر بزه اويامسى انقلاب نسانك آله جنى ايلك قدسى دويغو اولمليدر.

بودويغونك بوتون فردلرده عيني هيچانله انكشاف ايتسي، عيني حرارتله فردى وجدانلرده اويامسى، فردك بوتون حر كالمزده او كا رهبر اولملى ايله دركه روحلرده كي حرث بحرانى زواله بوز طوتار.

شولده انقلابك اولادى اولان بوكوني نيله ويريلجك انقلاب ترييه سنك ايلك هدفى فردى وجدانلره «جميت دويغوسى» نى ورمكدر.

منيل نغمه

استاتيول دارالفكرنده منطق مدرسى



بو كا مقابل فردى وجدانلرده «ملى حرث» لك باشامامسى ايسره و حارده بحرانلر وجوده كتيرر. بو كرن سيايى وحدتى لك صاغلام برصورتده قازانمش، و دولت وارلنى شيمدى به قادار هيچ بر زمان كورمديكي لك بوكسك، اك متين بر طرزه اراك ايتش اولان انقلاب تورك، سنك سبزه سنده ياشايان فردلره مكدده اولديني بو بوكسك وارلق دويغوسنك هوز بعضى روحلرده دوغماسى حقيقت اجتماعى حياتزده براكيكلكى كوستر.

اسكى «عثمانى جميتى» زنده فردى وجدانلرني قلمين ايدمك، و حارى عيني مفكوره آرقا سندن سوروكليه جك، اجتماعى وارلنى بر وحدت حائله ادامه ايدمليه جك حامللرهمن همين يوق كي ايدى.

حالبوكه بو ون هر تورككي بر حيات و برده، روحنه مى مفكوره نك آتشي صاران، ايديني بوكسك انقلابيله كندى بوكسك وارلنسه بوتون جهانى حيران قيلمش اولان بوكوني «تورك جميتى» در. تورك جميتك استناد ايتديكي يكانه مسند ايسه فردى وجدانلرده «حرث دويغوسى» در. روحلرده بو قدسى دويغو نه قادار هيچانلى اولورسه، اجتماعى وارلى نه قادار درين برصورتده حارمش بولونورسه جميت ده او قادار صاغلام اساسلره استناد ايتش اولور.

فى الحقيقه معاصر مدينتك اك باشلى خارقه سى مى حياتك فردى وجدانلرده قوتلى برحاله اويامش اولملى، ايمانلى برحاله ياشامسى، «مدينت» ك بوملى وارلقده انكشاف ايتميدر. عصرى بر ملت ديك، بر جميتك بوتون فردلر كندى وارلقلرني يالكز جميتك وارلقندن ايديش اولق، و بوتون حيات فعاليتلرله يالكز بودويغو ايله حركت ايتش اولملى ديكدر. ايتشه فردده اجتماعى حياتك ايمانلى برصورتده ياشامسيله، روحنده مى حركتى تمايله ايدمليه وجوده كله جك اولان بودويغو ايسه «جميت دويغوسى» د. ديه بيلر كه عصرى فردك مديني وجوده كتيره جك اولان ايلك عمدده بودر. بو عمدده كوره فرد جميت حياتنده كندى

قوت لهامش اولان برخايات، برضالات در. [۱]

زبرا، انسان، شوبهارك ديدكي كي
جنلري، آلهلري وعززلري كندى خياله
كوره اعمال ايدر .. [۲] هپسى آلهلجى
Theiste اولان بو مسلكار، جاب حقى
شمدى به قادور، بر نقرات كى متايدانكرار
ايديله كئش بولونان فكر و نظر خارچنده،
داها قوتلى ويكى دليللره اثبات ايدمهديلر.
زبرا بونلر آلهلى آرايوز ديركن مكنونلك
خالقى وخالقتك سببى آراملر واخلاقيت. زك
منبعه اوقايه چالشمشدر. وييله بر معوى
بولق و اثبات ايتك ايچين، آلهله عطف
ايتدكلى صفتلر، احترام، احتياط و احتراز
ايله دولو اولان لفظلره رغما بز، مخلوقاتك
فوقنده بر مخلوقدن باشقا بر شى بخش ايتش
اولماور. [۳] بوايت طرز زنده حتى روحك
حقيقى راطه ثنائيه، تايمين ايد، سنه امكان بو قدر.
كندى شخصى نمايلر مزندن و حسار مزندن،
بالخاصه عصرلردن برى تراكم ايدن تفكر
طرز زنده كى اعتيادلردن واز چيلدكجه محضى
بر حقيقت و صولوك امكانى بو قدر. الوهيت
كبي تعالى بر مفهوم ديك، حتى ش ايدنه
جرمان ايدن بسيط و مشخص حقيقتلري
بيله بى طرف و هر نوع اونى و اعتيادى فكرلردن
منزه اولدكجه حيله امكان بو قدر. روحانى لرايه،
عموميتله بر پيغمبر و بولى مزاجنه مالكدرلر.
وهان عنى قدسى شخصيتلرك بر تماديسى كى
كور و نمكده درلر.

ماده جى مسلكلر ايسه يا تامماً انكار
صورتيله الحاده [۱] و يا خود آلهله مشغول

[۱] الحاد بعضاً دوغرون دوغرويه آلهلى
و بعضاً دينى انكار صورتده نجلي ايتكده در.
بونلر عموميتله آلهلى بر عالمه آلهلر بر عالمك
عقيتته قانده درلر. انكار شاعرلرندن [دور بويون]
بونى شو قلمه ايله افاده ايدر: «عالم ايتير اصل،
ايتير ذيل اولسون .. ايتير آرايستر چوق اولسون ..
نه لازم ؟ او يته، تفديس ايتديكم زمان ده عنى،
تذيف ايتديكم زمان ده عنى اولان عالم در. »
تكميله چيلردن [بالفور] عالمك آلهلر نلنى خلقتك
عاقبتى تصوير ايدمرك آياته قانارودرك: «كندى
منظومه شمسبه مركز قوتلري اعطاط ايدمكده در.
كونشعزك ششمسى سونه چكدر. ارض حاطل
وعتير بر خاله كلكجى .. و آترقى و سولر هالايچى
و بو طوراق، موقه ياكيزلر نلنى اخلاخل ايتش اولان
انسانلرك حضوريه تحمل ايدمه بيهك ... و انسانلر
كندى آياقلى آلتنده آجيلان چوقورلده نلاد
اولايق ... و بوتون دوشونجهلى ده كنديلرله
بركده محو اولايقددر. و بو مظهر كوشده،
بر قاج زمان ايچين كاشاتك مسعود سكونتى اخلاخل
ايتش اولان شعور، انديشه و اضطرابلري
تحريك ايتيه نهايت ورمكده در. ونى مابعد ماده
طاعايلايقددر. هلا كنه امكان بولونماي آبدلر
و ابدى كخطر شايان اولان فعاله، هيج بر
زمان موجود اولمايلر كى يونى اولايقددر ..
و حى نولم بيله عنى صورتده تقب ايدمكده ...
و نولمدين داه قوتلى اولان عشقده اويله
اولايقددر. . . الخ »

Balfour: Les fondements de la croyance

مع مافيه هيج ده ملحد كورو عنى بعضى كمسه لرك
فكرلرندمه الحادى اوقشايل سوزلر. تصادف
اولنور: الهك هر شينى آهنگدار و مكمل
يارايدنه امين اولان لايينچده، ارض مزندن
ميليونلرجه داه بويوك لرك موجوديتى و اونلرك
بزدن داه قاطل سكونيه مالك اولمايلرك ضرورى
مدافعه ايدمه لرك اعتقادلرك صفعلرى معدوركو. ترمه به
چايشير.

Oeuvres philosophiques de Leibniz
nig Ladrangé — 1866.

بونكه برابر آلهله قارشى ملحد اولان بر چوق
فلاسه درن و اعتقادك لزومه قائم اولمشدرلر.
بوقناعت آلهك وجودى نه درجه به قادور، شروع
و معقول بر صورتده تصديق در، بيله مېز، مثلا
ينه شوبهار: « باربار روحلري ايجاد ايتديرمك،
حسزلى و غدارلقدن چويرمك ايچين حقيقتك
قائدىس بو قدر. زبرا اولنر يونى اداره ايدمزلر.
اونلره خطا، مواصل و سوز لازمدر ؛ ايشته نعليسى
ومتبت ايمانده مشروعتى بورادن چيقار » در
و « دين، خلق ايچين ضرورى در، دين، خلق
ايچين فوق العاده برايليكدر. فقط دينلر حقيقتك
معرفنده بشرك توقيسه مانع اولق ايتديكى آد،
مكن اولان واسطه لره دحل دى بر طرف ايتيه

اولمايى اساس اتخا ايتك صور له لايقدى به
دوشديلر .

خصوصى و متعضى شكافى [د موقريت] دن
آلان و صولوك عصره قادار تمادى ايدن مافيه نك
فلسفى ذهابى زريه نك خارجه جيقامادى .
اصوللر نيك تامماً مثبت و مشخص اولوشى
دولا يديسه ليكر نظرى يعنى روحانى مسلكلردن
فضله علمه، فلسفه به، حيايه خدمت ايدن
ماده چيلر، بعضى بعضى مفط ادعالرده
بولو نشرلر سده آلد ايتدكلى تجربى حقيقتلر،
تكذيبنه امكان بولونماي جاق قادور متين و تحييج
معاملره مجهدر . مافيه، نهايت روحانى
مسلكلردن داه چوق قوتلى و اساسلى وحدت
و توحيد تفكرينه ارها ايتكده در .

بو دينى والهى وحدته بكمزه من تلقيلر
بلكه بر كون الوهيتك ده ايشانى مؤدى اولاييلر.
سده ماده چيلر بويله بر ادعادلر مزهدرلر .
بونكه برار مثلاً [ه كل]، عالى تكيوين
ايدن ارك، علمى آلهلى بر ايماننه تاليف
ايتجه صالح بر جوهر اولديغنى ايتا و قبول
ايدن (Monisme). مع مافيه انسانلرك
ايتك تصور ايتدكلى آلهله [بر] ديكلى.
انسان آلهلى ديكل آلهلري تصور ايتمشدر.
زبرا [ماقس موللر] ك سويله ديكى وجهله:
« مفرد اولراق آلهله مفهومى تعلقى انسان
دماغنه نفلر ايتمتننن و تفصى بادى در » ،
كوتردن وحدته ارتقا ايچين بشريت نك چوق
عصرلر بلكه مشدر . حالا بيله نشايه،

چايشمليدر . « نوصيه سنده بولونور. (بر ازاو
ذكر ايتديكمز ار) آلهله استناد ايچين بر
دين طاييدنمىز جهته شوبهار و متجاوز برديك
آلهلى ده بر طرف ايديور ديكده در .

دى ايمانك مشروعتى مدافعه ايدن [ويليام
جيمس] ده مطلق وحدت بزدن دائماً قايديغنى
وايك، بزم ايچين مفهوى بر حدود = limite
conceptuelle دن عبارت قايديغنى دوشونور و آلهلى
اعتقادلرك طبيعى بر موضوعى عدايدر . اوكا نظرأ
آلهلى تجاوز ايدن هر شى امكان زوالى احتوا ايچين هر شى
عنى در. و آلهله اساسلى وصفى، كا شاتك بويوك قدرتى
ذهنى بر شخصيت اولوندر . يعنى دير، آلهله بويله
تاني اولونمايلر . و ويليام جيمس آلهله عقده كرك
ذوق و كرك صفاتى نقطه نظر ندين ظهور ايدن
مسلكلرك هب عنى شى سويله دكارتى و بناً عليه
اك مفيد و پراغماتيزمه مطابق اولان هر كتك اعتقاد
اولديغنى مدافعه ايدر .

la volonté de croire : W. James.

[۱] قه توفاك ديدكي كى « آلهلري خلق
ايدن انسانلردر . زبرا، انسانلر آلهله كندى
حقيقى سيالرخى، حسلرخى و لسانلرخى بولديلر ..
او كوزلر، رسم يانسانى يسه لردى آلهلر به كندى
شكاللرخى ورمكده چكدرى . مومر و موزود آلهله،
انسان زنده اك اوطانديرخى واك ظالمانه اولان
شيلرى عطف و اسناد ايتديلر .

[۲] Pensées et fragments :
Schopenhauer.

[۳] يهر زانهك ديدكي كى بعضى ذاتلر كيور،
آلهلى انسانلاشد بيريور و عيسا و عيسويت كى .
بعضيلرى ده انسانى آلهلاشد بيريور، بستره سهدى
كى (آسرهاده منتسرى طبي بر دينك واضى)

Les meditations psychologique;
P. Janet

تعلیمی بر نقطه نظر دن طو تو نایلمکده .
 بز اشیا و حادثه لری تصنیف و تعلیم ایجن بوکا
 مراجعت ایتمکده بز . یوقسا بو کون پک ایی
 آلاشلا شدر که و غلله کتودن زیاده وحدت
 واردر . [رایون لول] دیرک : قوت ،
 حرکتک بر سببی کی نظر اعتباره آیندیی
 مدتیجه بز نظر آینه مقارم تسوز بر اشخیص =
 personnification میلانک مکتوم بر
 اثری ماهیتده قالیر . دائماً مجازی بر لسانه
 مراجعت ایتمک دماغنرک خطیانه راستمادی در .
 ماده و قوت کی ایکی آری دوشوشوبه
 - نزی نو قوتدن بری نمادی اید کلان - ایکیلکه
 ایصال ایدر . یعنی ماده قوت ، آله و عالم ،
 روح و جسد کی فکری لری حصوله کتیر ...
 ایکیلکه ابتدائی بشریتک خالقن انسانلادر .
 ماسندن متحصلدر . و حالا دوام ایدن بو شایه
 بو تمایلک اثر ، در ... الخ ، [۱] دیه و رک
 وحدتییی مدافعه اید . مورخ [لانهک] :
 « تحلیل مرکز تفهیم و تفهیمی امکاننر اولان
 طور طوسی ، نه قادر یا قلاشیر سهق او قادر
 بزدن اوز افلاشان ماده در . بر جسمک دندن =
 Essence آکلادیمز شیرله دائماً حاصله
 تسیمه ایدر . و بو خاصه لری ، قوته ارجاع
 ایلدر . بوندن ، قوت حالده تحلیلی آرزو
 ایتدیگمز و حال ایدمه دیگمز شیک ماده
 اولمی نتیجه سی جقار . خلاصه قوتنر
 ماده ، ماده سز قوت بو قندر . قوت ، ماده نک
 بر مجموعندن عبارت اولدوغنه نظر آجھولسز
 موضوع و موضوعنر محمول یوق دیمکدر .
 بنام علیه شی ، توحید ایدیلرک نظر اعتباره
 آلمان بر مرتبط حادثه لری زمهره سک آدی در .
 « قوت ، ایسه بر شیک خاصه لری رکه باشقا
 شیرل اوزر زنده ن معین تأثیر لریه آکلارز .
 « ماده ، یه کلنجه : بر شی داخلنده قوته
 تحلیل ایدمه دیگمز و یا ایتمک ایسه مده دیگمز
 و معلوم اولان قوتک حامل ایسی فرض ایتدیگمز
 شی در . حالبوکه بونلرک اوچیده یکه یکرندن
 آری دیکلدر . اوچیده یکدیگر سک عینی در .

[۱] Du Bois — Raymond —
 Recherches sur l'électricité
 animal.

و بونلرک عینتندن هیچ بره اطل دور = Cercle
 vicieux دوشولاز . [۱] بو صورتیه
 هرشی قوت و قدرته ارجاع ایدیلدکن صورکا :
 ماد یونک باشلیجه ادا لری شیله خلاصه
 ایدمه یلیرز : ۱ - الاول وجوده کان ماده در .
 ماده کندی کندیته معین اولمان عاقل بر
 جوهر در . فقط ماده بالذات کندی تحریک
 و حتی کندی وجوده کتیرن بر . جاری قوت
 force circulaire « مالکدر . بو قوت
 یا کلز باشنه ماده یه بعضی معینتلر بخش اجمیه
 کافی در . و بو قوت بر نتیجه یی حصوله کتیرمه
 و باشقا بر قوته مسابقه مجبور دیکلدر .
 ۲ - بسیط جسملر دن آریلیان انتخاب
 علاقه سی affinities électives جاری اولان
 نظامک قوتلری دیکلدر . جاری نظام ،
 سلسله وی نظامک = ordre sériel ایتمک
 نتیجه سیدر . احتیاجک جاری نظامده پک
 بو یوک برول اونیایان کلی جاذبه سلسله وی
 نظامه حاد اولان انتخاب علاقه سنک باعثی در .
 جاری قوتلرک یادیغنی شی ، حرکت واسطه سیله
 حرکتسز لکی و تولومی انتاج ایتمکدر .
 سلسله وی قوتلرک تأثیری ایسه تماماً بر عکسدر .
 ۳ - سلسله وی قوتلر ، بو کونکی قضا یه
 نظرآ ، طلک تشککندن داهام مقدم موجود
 اولان مترقی بر منظومه یه = Système de
 progressions مرتبط و متخرج اولان حاصله لری
 مجموعی عرض ایدر . سلسله وی قوتلر بو کون
 مالک اولدوغنی فیض = fécondité «
 متوالی یو کسلمشدر . ژمولوژیک تشککله
 دقت ایدیلیرسه بو سلسله وی قوتلرک هر دورده
 عینی امانتی کورولور . ۴ - بو کونکی
 موجودات کندی لریه خصوصیت و برن قوتلرک
 درجه سی دیکل ، کندی لری دن اول موجود
 اولان اقتدار درجه لری ییلدر . ۵ - شو حالده
 مختلف جنسلر موجوددر . اولنر عمومیتله
 ایکی سیستمه آریلا ییلیرلر : بونلر دن برنجی
 قسم ، موجود اولد لری دن بری مالک اولمی
 مجبور یاند بولونقلری ، بو تون خاصه لری
 خا ندرلر . بو خاصه لر تشککلی بیدایتده
 ابراز ایتدکلی خام لری دن عارنر ، دیگر

[۱] Histoire de naturalisme
 A. F. Lang.

قسم ایسه متوالی و ندرنجی قازانلمشدر .
 برنجیلر ثابتدر ، دیگر لری جوغالی استمداد
 دنده درلر . برنجیلر عضوی اولمان اقطارک
 رشمیلر در ، یا خود کیموی بسیط جسملرک
 آوملر در . یکنجیلر عضوی طلک و جانی مخلو
 قلرک رشمیلر در . ۶ - خام نظامک رشمیلری
 بالکتر امتزاجلره مساعددر . جانی مخلوقلره
 ایسه ، هر موجود و یا هر نوع موجوداتک
 مرتبه لری درجه سنده کندی لری دن داهام دون
 و یا تشکک نظامنده کندی لری دن داهام لوقوعه
 کان تشکک سلسله یه بکزمین بر تشکک
 سلسله سی کچیرلر . ۷ - رشکی و یا بر حالدن
 دیگر یه کچاشدن سلسله وی قوتلرک جاری
 نظام قوتلری ۱ - تقاضیه دوغرو اجرا ایتدیکی
 معین بر بطور = Modification déter-
 minée تام بر حوسه = Fœtus وجوده
 کایر . ۸ - بونلر لری تعقیب ایدن خصوصی
 سلسله وی قوتلر ، جاری قوتلرک بعضی مشروط
 حال لریه نظرآ فمال اولاییلر . ۹ - بوتون
 مستقل تعضول یعنی مادی وجودک تکمیل
 پلانی ، تخمده ، یعنی آئومده ، سلسله وی
 جرئومه ده بالقوه موجوددر . نوعی حیوان
 و یا نباتاته محافله ایدن جرئومه وی قوتدر .
 ۱۰ - فرد بدایتده ایچنده محبوس بولوندی
 یومورطه دن جقیدینی زمان سلسله وی قوتلر
 حرکت نهایت و برمنر او یه مختلف استحاله لری
 وجوده کتیرر . ۱۱ - سلسله وی قوتلرک
 تأثیر لری بعضی خصوصلر داخلنده جاری
 قوتلرک اثری تأثیر لره معروض قاللشنه مساء .
 ایدر . ۱۲ - سلسله وی قوتلر ، جانی مخلوقلره
 استحاله حصوله کتیرمه نهایت و ردیکی
 آنده ، جاری قوتلرک تقوی ایدر و بونک تقوی
 و غالیتمک صولک جدی ندرجی قوتلرک قایقانی تأمین
 یعنی اختیارق و بونانلق کی نتیجه لری حاصله
 کتیرر . جیره لره ایسه سلسله وی قوتلر
 طبیعی جریانه دوام ایدر . هر انحلال بر ترکی
 و هر ترکی بر انحلالی تعقیب ایدر .

شو حالده جاری قوتلر نه در ؟ اثر لری
 کورون ، کندیسی کورونم ، بن - سید .
 طبیعی ، ندن کوبه « حیات ، خلقت استقامتی
 ثابت و موله ولارک عینی صورته سور و کلده یکی
 آز جوق سرعتی و آز جوق قاریشقی اولان

ذوالجلال اولان آله هر نوع استرقايدن و هر نوع بغض و كينك امكان و احتياط الرندن برى و مذهبدر . و علمك بولاجنى آله و قوتك هر نوع و مساعيسى خوش كورن بيقى جو صمد و جوا غرد بر آلهدر . زيرا بز الهى رحمتى اوقادار بركت و فيضان خالده بيليركه ، اوئند حصه مند اولان اك حابر مخلوق بالذات الهى قدرت كك خنى غوامضه فوذ ايدى بيلير . الهى قدسيت و مهابت قدر . خنى اولان شيلر بجز مركز حجابى ستره يارايان بر پرده دن باشقا برشى دكلير . قدسيتنه كانجه : كندى سنى تقدس ايتديكمز علويتنه ، بزم هيچ بر صورتله تجليا و تقدسيزله علاقه دارد كليلر . قدسيت ، كندى سنى قدسيتشيلر دمرك آرزوسدن متولد بردسيه و احتراض صفى در ، اكر براز انسانى دوشورس و نورس و تعبيرجا ترسه ديه بيليركه ، دواحد معانى ، تليذلى كندى عرفان و از عانى درجه سته چقاران فداكار بر مهربانيه بگزمز ناصلكه اك يوكك اثرلر مركز مواجهه سنده شخصيت مركز دها و يوكك گيرنى ابداع ايدى بيله جگنه امين ايلور و كندى زده بر يويوكك حس ايدى سرك اوليله حاكم خلقى اولان جناب حق دده انسان كى بر محنتش اثره وجود و برديكى خالده كندى سنى دائما ايتريك ، فوق سنده و بى پايان قدرت لريك عافى مدرك بر ، عالم علمين ، دم مرید و مختار بولور قوتك كندى سنى علما ارقامى الهى اراده نى نمون و مسرور ايدر . كندى اثرلر من مواجهه سنده كى مسرور من ناصلكه اثرلر مركز قمت و علويتيله متناسب ايسه ، اوليله ، ذات كبريا ، صمدانى اثرلر نى بيقى آكلامق قدرتى اثرات و اظهار ايدن مخلوقلر نى كورمكه كندى قدرت كك عظمت و علويتنى حس ايدر . بناء عليه حياتده كفر و كناه آنجا بى بشرى مناسبترده كى فناقلره حاددر . خالق كك كنى و الوهيتك ذاتى آكلامق ايچين يادى نمز جهدر صمدانى اراده كك ايچايدن دوعقدده ، كفر دكلير .

شومطاعلملرى نه رجريه و نه دهر و حاح نيونك خرافه لر نه و نه دى حى مادونك هنوز تحق ايتمش بولونمايان و هملر نه ايمان ايتديكمز ايچون درميزا ايمه بوزر . مقصد ، اصل بر هده واصل اولنى ايچين حضور م . ديكبلى بولومان مالهرك قمتشيز اولدنى آكلامق و حتى بوكالوهيتك بيله بر نمز تشكيل ايتديكى بيلير دمركدر .

بوكون ايسه ماده آرم قوت ويا قدرت عبنى شبك مختلف تجليلرندن عبارتد . بوترن ماديات و حر كتنلر قدرت ك بر تكلف و ابناطنك محصوليدر ديبيلور . ينه او سكر نجي عصره حياتى ، جاننى اولمايادن چيقارمايه ثبث ايتدلى ؛ يعنى روحى ماده دن انيمات ايتدلى دمرك ايسته ديلر . فى الحقيقه حشرلك متفسخ ماده لر دن ايتدلى ، و اولمش سينكارك طوز تاثيريله دريلديكى و قافلى توپارلش قشك بر طاق طوى حر كتنلر نى . الخ شاهده ايدى دمرك ماده ، كندى كندى سنى ناسل Generation spontanée سى مدافعه قويولى .

شبه يوق كه يويله بر موقت الوهيت احتياج عرض ايتيمن . عالم فرضه سنى قويه ايدى جكدى . زيرا واقعه لك مكعضلى حياتدر . هر شى كندى كندى سنى اولاييلر فرض ايديله يله ، حياتك كندى بيلگندن حصوله امكان و يرله يردى . بوكو دبو تون روحى حادثلرى عضويتك بر قدرت شمراسى تاثيريله حصوله كان مادي . تصور سته ارجاع ايدى بولور . هنوز اثباتدن ازاوق بولونان به تلقينك بر كون اثبات ايديله ، به چكى ادعا اولوناماز ؛ دولك حقيقتن ظن ايتديكى نه قادار افسانه لر واردركه ، بوكون تماماً يقيلمش در . يارين هيچ شبه يوق بوكونى دده عبنى صورتله دده بر جكدى . و شكم الهى فكرلر هر كون براز دها افلاس ايتكمده در . دها دغو روسى اصل افلاس ايدن شى الهى فكرلر بالذات الوهيت دكلير . دينى و تلقينى معبودلر برلر نى عقلك و تجربى نك حقيقى آله . ترك ايتكمده درلر . آرتق بوندن صوكر كى عصر ك اولادى ، بر صوفى كى زهد و رياضته الوهيله شبه جكدى . بلكه الهى اثرلر ككانه بالذات يارديم ايدى دمرك تكمل ايدى جكار ، و كندى لر نده مندىچ اولان قدرتى خلق و ابداع ايله ناصل علوى و الهى بر اثر اولدقور نى اثبات ايله جكار در . دينى و لادينى و ليسه رق ، ناصل دوشونولور سته دوشونولسون ، انسانك خلق ايتيمى ، هيچ بر زمان الوهيت شانه مفار اولدنى كى الهى قدرتى دده اخلاص ايدىچى دكلير . زيرا ، مخلوقك خالقيتى دده بيه رجريه ذهنتيله ، الهى آرزو و اراده نك بر نتيجه سنى عذ ايتكم مشكل دكلير شيمدى يقادار بوكو چوك نفه مركز تصور ايتديكى مركز احتيالارى آنجا بى شرير اولانلر كك تفكر محفظه سنده بر طو تايلير يوقسا

كردادى بر حر كتندر ، [۱] ديور . حكم يونه نظراً حر كت ، بر جسم بر محيلدن دكر سته نقل اولونماسيدر ؛ قوت ايسه حر كتنك سببى در حر كته سبب اولان قوت ايسه عن المركز حر كتندن Centrifuge . تترلد بردقى حر كتندر . جاذبه ويا ثقلت الى المركز centripete حر كتن دغو مشدر . انسانى و حيوانى ، الكتريقى و مغناطيسى ايدى علملر بى بولى المركز حر كتنك محصوليدر .

قارنه زيلرله نظراً آله بر آزر حر كت خلق اغشدى و هر جسم بالذات بر مقاومت مالكدى . عالم بوكو مقاومتك غير ناسندن متحصلى . ولاغرا نه ايسه خلقتك تكوينه باعث اولان حر كت و سرعت افاريله لر نه قارنى بر موازنت نظريسى قبول ايتدى . بوزانه نظراً ، تكميل جسملر بر آن ايچين سكونت خالده ايديلر . بوكو سكونت يكديگر سته ضد بر صورتده تاثير اجرا ايدن متمدد قوتلر ك تاثيرندن متولددى . بوكو قوتلر ك مختلف استقامتلرندن بر سته علامه ايديله جك بر كوكو قوت فضله سى ، جسمى و قوه جريه ، استقامتمنده حر كت ايتددر . موازنت بر دقه بويله بوزلونه حر كت و حر كتنك امتزاج لر ندى متحصلى حادثلر ظاهر اولور . [۲]

تجلى ميجانيكك Mecanique analytique قبول ايتديكى بوكو موازنت نظريه سى بوفضله قوتك ناصل علاوه ايديله بى ايضاح ايتز لايشيچ دده مونا در دى كسر عتك مختلف اولدنى مختلف استقامتلر دده حصوله كان حر كتنلر بده ايكديگر نى قويه و متعاقباً ايمه ايتديكى ، بناء عليه ثولو سر عتار Vitesses morts قاندارده دبرى سر عتارك V. Vives موجو . دينى ادعا ايتشدى . نتيجه اعتباريله : بوتون نظريلر بدييده بر سكون و غطالت قبول ايتش و هر هانكى بر حر كتنله بوزولان بوكو سكون بوتون بر حادثلر عافى وجوده كتيب مشدر . آتوملرله كانجه : بونلر ۱۸ نجي عصرده بر طاق حكى نقله لر دده عبارت و متنوع كته masse صورته مالك ، بالخاصه شانى بر اتعاع extention دن محروم ايدى بيلور دى . يالكر بونلر كندى لر ندى هيچ بر نى قاب ايتكم سيزن بالقوه اتعاع قوتنه مالكدى ، بيه ادعا اولونور دى .

[۱] Régime animale: Cuvier.

[۲] Mecanique analytique: Lagrange.